

Отже, концепція конкуренції займає важливе місце у міжнародних відносинах. В умовах глобалізації питання конкуренції ускладнюються. На конкуренцію впливають багато чинників. Тому кожна держава для успішної діяльності на міжнародному ринку мусить знати і використовувати свої переваги.

Для того, щоб успішно конкурувати з іншими державами країна повинна орієнтуватися на певні галузі і певні товари, які дають їй конкурентні переваги.

Таким чином, світова практика довела що конкурентна боротьба займає важливе місце у міжнародних відносинах. З цього витікає необхідність сформувати політику підприємств, що виготовляють продукцію на експорт, направлену на інноваційну діяльність.

Аналіз міжнародного ринку показує необхідність створення не тільки виробничої, а і маркетингової політики, направленої на просування своєї продукції на міжнародному ринку.

Для досягнення успіху у конкурентній боротьбі, необхідно обрати певні галузі і певні товари, які дозволять досягнути конкурентних переваг.

Для розвитку галузі необхідно виробити алгоритм стратегії міжнародного розвитку галузі, який дав би можливість успішної конкуренції на міжнародному ринку.

Галузь не існує окремо, тому необхідно звернути увагу на формування кластерів. У цьому випадку розвиток базової галузі дасть поштовх до розвитку галузей-постачальників і галузей-споживачів.

Список використаних джерел:

1. Krugman, Paul. David Frum, AEI, Heritage And Health Care, The New York Times (March 25, 2010). (20.03.2021).
2. Піддубна Л.І. Конкурентоспроможність економічних систем: теорія, механізм регулювання та управління [монографія] / Л.І. Піддубна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2017. – 368 с.

Канд. екон. наук Бондаревська К. В., Ємельянова О. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДІЯЛЬНІСТЬ ОБСЄ ТА УЧАСТЬ УКРАЇНИ В НІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ В ЄВРОПІ

В сучасному безпековому просторі в епоху глобалізації стоїть багато питань, які без співробітництва та діалогу не будуть давати результатів. Одна з організацій, яка і займається питаннями безпеки та створенням діалогу є Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).

Україна є активним членом ОБСЄ, вона усилено виступає з пропозиціями, та ініціює діалог, на мету котрого ставить завдання щодо збереження безпеки та вирішення існуючих конфліктів між країнами.

Такі напрямки як боротьба з тероризмом, врегулювання «заморожених» конфліктів, ведення міжнародного діалогу та посередництво – напрямки, за якими і відбувається співпраця України з ОБСЄ. Україна виступає за три виміру діяльності, ведення та планування миротворчої діяльності, польових операцій.

Україна – активний член миротворчих місій. Держава бере участь в Спільній консультативній групі щодо положень Заключного акту саміту ОБСЄ, котрий пройшов у Стамбулі. Зокрема, країна активно працювала у напрямку принципу географічної рівності в Македонії, Косово, Грузії тощо.

Посилення співпраці між державами – членами ОБСЄ за економічний розвиток та демократію (між Грузією, самою Україною, Молдовою та Азербайджаном, далі – ГУАМ) є особливим по значенню напрямком діяльності України. За мету співпраці ОБСЄ та ГУАМ поставлені національні інтереси, котрі досягається через спільні інтереси, ініціативи та пропозиції. Врегулювання суперечностей – особливо важливе для організацій [1].

При ймовірному вирішенні конфлікту на Сході, можна було би очікувати, що більшість миротворчих функцій в рамках басейну Чорного моря та своїх кордонів могла би перебрати на себе Україна. Підставами для цього висновку служать спільність інтересів держави та Східноєвропейського регіону в підтримці миру та його стабілізації та наявність структур, центрів, кадрів, геополітичного положення. Україна входить до складу першої двадцятки країн (з 80) в частоті участі у миротворчій діяльності, тому таке положення діл було би найбільш обґрунтованим. Також вагомим аргументом є наявність центру для підготовки миротворчих сил, яке було створене Міністерством оборони як координаційний центр [2].

В 2013 році, в результаті головування України в ОБСЄ, наша держава вмiло виконувала покладені на неї функції и це було результатом активної участі в вирішенні та діалозі з приводу проблем міжнародної безпеки та співпраці. Це засвідчило участь України в міжнародному безпековому діалозі.

За цей період майже значна увага була прикута до конфліктів на просторі ОБСЄ, які були затягнені. Були здійснені посередницькі функції щодо розвитку діалогу та надалі врегулювання конфлікту між південно осетинськими та грузинськими представниками щодо проблем регіону на Женевській міжнародній дискусії. У форматі 5+2 вдалось забезпечити збереження динаміки в конфлікті в Придністров'ї.

Дії, які були приложені для вирішення нагірно-карабахського конфлікту та довіра сторін були високо оцінені в міжнародному безпековому просторі. Було розпочато діалог щодо контролю над озброєнням в Європі, в подальшому це питання стало одним з самих значимих елементів стабільності на просторі ОБСЄ. 40-на річниця підписання Гельсінського заключного акту та підготовка до цієї події запустила стратегічний діалог у межах «Гельсінкі + 40» [3].

Головування зумовило вирішення низки питань на порядку денному організації. Було організовано відбір та консенсус навколо кандидатури на посаду Верховного комісара ОБСЄ. Компромiс щодо взаємодії між парламентською асамблеєю ОБСЄ та бюро з демократичних інститутів і прав людини в спостереженні за виборами було досягнуто, а умови для продовження мандату представника з питань ЗМІ нарешті було створено [4, 2].

Останньою дією на посаді було проведення протягом 5 та 6 грудня 2013 року в місті Київ 20-го Міністерського засідання.

Метою було означено пропозицій щодо урегулювання тривалих конфліктів, питання розвитку ініціативи «Гельсінкі + 40», боротьба з різноманітними зовнішніми та внутрішніми загрозами, питання сфери озброєння.

На засіданні були присутні представники 57 держав – учасниць ОБСЄ, 11 – держав-партнерів, керівники інститутів не тільки ОБСЄ, а і інших органів які брали участь в безпечному діалозі країн між собою (ООН, НАТО т.д.) [4].

Все вище перераховане відбулося згідно плану, що тільки підкріпило та розширило вплив країни на міжнародному безпековому просторі, та засвідчило готовність до участі в формуванні безпеки та стабільності і надалі.

Після 2013 року діла країни погіршились, тому і участь в ОБСЄ в якості активного учасника поступово знизилась. 2014 був роком складних випробувань та подарував ОБСЄ ще один привід для занепокоєння. Конфлікт на сході країни став викликом не тільки для самої України, а і для всього континенту, його стабільності. Співпраця України з організацією тепер змінила напрям, та набула нової форми. Було скликано місію вже в самій країні, реалізовано посередницькі функції. ОБСЄ сприяє врегулюванню кризи на сході, ухваленню рішень у військово-політичному вимірі, пошуку мирного врегулювання російсько-українського конфлікту.

Таблиця 1. Данні про місію ОБСЄ в Україні

<i>Причини втручання</i>	<i>Перебування під загрозою миру на сході</i>
Приймаючий рішення про збір місії	57 держав-учасниць ОБСЄ
Цілі місії	Збір інформації, звіт про ситуацію з безпекою і встановлення фактів, зокрема, про конкретні події і події на місцях
Склад	700 цивільних незброєних спостерігачів з більш ніж 40 держав-учасниць ОБСЄ. Також в місії працюють співробітники з України, які займають посади перекладачів, радників і адміністративного персоналу
Період роботи місії	Мандату місії був продовжений до 2022 року

Вимір зони впливу ОБСЄ формується через виклики, на які Україна успішно реагує і по цей день. Вирішення актуальних проблем міжнародної та регіональної безпеки забезпечується через активну участь України в обговоренні та діалозі.

Активізація співпраці України з ОБСЄ є один з найважливіших процесів євроатлантичної та європейської інтеграції держави, забезпечення недоторканності кордонів, цілісності, національних інтересів, визнання, стабільності та розвитку як правової держави.

Подальшому вектор досліджень у питанні безпеки можна сформулювати як аналіз співпраці України з ОБСЄ через різноманітні конфлікти, такі як триває і по нині на сході, вирішенні проблем, стабілізацію відносин між Російською Федерацією та Україною – це важливо саме через те, що цей конфлікт безпеку та стабільність в Європейському просторі порушує.

Також не можна не відзначити економічну та соціальну нестабільність нашого світу у зв'язку з глобальною пандемією ковіда та з недавніх пір дуже проблемним сектором кіберзлочинів. Тероризм також є загрозою яка повинна вирішитися по мірі послаблення суперечок та озброєних конфліктів.

Список використаних джерел:

1. Макар Ю. І. Україна в міжнародних організаціях: навч. посіб. / [Макар Ю. І., Гдичинський Б. П., Макар В. Ю. та ін.]. – Чернівці: Прут, 2009. – 880 с
2. Інтеграційні проекти України з регіональними та універсальними міжнародними структурами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pidruchniki.ws/11570718/politologiya/integratsiyni_proekti_ukrayini_regionalnimi_universalnimi_mizhnarodnimi_strukturami;
3. Результати головування України в ОБСЄ у першому півріччі 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations/osce.1>
4. Кожара Л. Головування України в ОБСЄ – свідчення високого міжнародного авторитету [Електронний ресурс] / Л. Кожара. – Режим доступу: <http://www.partyofregions.org.ua/news/51013efa3fcad0ff0f0001bc>

Канд. екон. наук Бондаревська К. В., Калініна М. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Міжнародний поділ праці займає ключове місце у правильному функціонуванні міжнародної економічної системи та міжнародних економічних відносин. Відмінність окремих країн в соціальному або економічному плані на сьогоднішній день відіграє вирішальну роль для розвитку не лише однієї країни, а й для розвитку усього суспільства в цілому. Міжнародний поділ праці – це складна економічна система, важлива для здорового та стабільного функціонування світової економіки. Впродовж